

Nordbornholm

UGEBLAD FOR NORD-BORNHOLM

Udkommer i hvert Hjem i Allinge-Sandvig, Tejn, Rø, Klemens, Hasle, Rutsker, Olsker

Nordbornholm

udkommer nu

hver Fredag!

Annoncer modtages til Onsdag Aften
paa Telefon Allinge 142 (Kiosken).

Nr. 2

Redaktion og Annoncer:
Axel Mauritsen, Kiosken, Allinge, Telefon 142

FREDAG, DEN 11. OKTOBER 1940

Trykning, Ekspedition og Bogholderi:
Gornitzkas Bogtrykkeri, Storeg., Allinge, Tlf. 74

28 Aarg.

Hygiejne for vore Dage

Man betegner gerne den Tid, vi lever i, og den, der er gaaet lige forud, som Opfindelsernes og Teknikens Tid, og det er selvfølgelig rigtigt. Men det kommer an paa, om ikke den Omvæltning, der er foregaaet i Folks Bevidsthed med Hensyn til Renlighed og Hygiejne har været ligesaa betydningsfuld for Menneskeheden som Dampmaskinen, Telegrafene, Biler og Radio har været det. Man skal ikke ret mange Slægtled tilbage, før man støder paa helt middelalderlige Begreber om de hygiejniske Krav, vi i Dag tager som en Selvfølgelighed.

I vore Dage er det udenfor al Diskussion, at Gaderne skal holdes rene, ikke alene af Hensyn til vore Sko, men nok saa meget for Sundhedens Skyld. Man tænkte anderledes i Madrid i Slutningen af det 18. Aarhundrede. Gaderne i Byen var saa snavsede, at Borgerne sank i til Anklenerne, naar de gik ud, og omsider blev det dem for meget. De opfordrede Byens Forvaltning til at sørge for, at Snavset blev skovlet væk. Men her stødte de paa fanatisk Modstand fra Sundhedsautoriteternes Side!

De kloge Sundhedsfædre beviste i en Betænkning, at man af medicinske og fysiske Grunde ikke kunde fjerne Snavset fra Gaderne, der, hvis de blev rensede, vilde blive Arnested for epidemiske Sygdomme! thi saa kunde de onde Dunster, som indeholdt Sygdomskimene, ikke mere suge sig ned i Gadesnavset, men maatte svæve frit i Luften og blive indaandet af Folk. Man vilde paa denne Vis blive udsat for de frygteligste Epidemier i Byen. — Denne forrykte Betragtning gik af med Sejren, og Madrids Beboere maatte stadig finde sig i at vade rundt i alskens uappetitligt Affald og Pløre.

Endnu saa sent som i 1859 under den lombardiske Krig gives der en drastisk Beskrivelse af Tilstandene i Verona. „Om Renligheden i Verona hersker der de mærkeligste Begreber“, hedder det, „der findes ikke Kloset i ret mange af Byens Huse, og det er ikke tilraadeligt at gaa paa Gaden mellem Kl. 9 og 10 om Formiddagen. Det er den Tid, hvor der sædvanligvis bliver gjort rent i Stuerne, og Indholdene af Vaskefadene og de smaa Urner, man i Almindelighed unddrager Offentlighedens Øjne og mest benytter om Natten, tømmes ugenert ud ad Vinduerne“. Det var den rene Middelalder!

De Begreber, man mange Steder havde om Hygiejne paa andre Omraader, var selvfølgelig ligesaa lidt bevendt. Frisk Luft var den rene Gift! Forøvrigt kan man selv i vor oplyste Tid Gang paa Gang træffe paa denne Anskuelse end-

nu. Som Bevis paa Luftens usunde Indvirkning paa den menneskelige Organisme bragte et stort Blad i Berlin i 1859 følgende Rædselshistorie om, hvad der kunde ske, naar man uforsigtigt udsatte sig for Luftens Paavirkning:

Advarende Tilfælde.

En Officer, der paa Tilbagerej-

let af imprægneret dobbelt Sejldug, som indesluttede Legemet fra Hage til Fodsaal. Naar man iførte sig denne Dragt, kunde man hengive sig til Fornøjelsen ved Svømmesporten uden at behøve at blive vaad.

I den Periode hørte det ikke til god Tone at gøre for meget ud af Vaskningen. I en datidig „Takt og Tone“ hedder det, at man ikke naar man efter en Rejse bliver budt paa Haandvask, maa styrte sig over Vandfadet med opsmøgede Ærmer. — Det var pænere, naar man lige dyppede Fingerspidsene og derefter hurtigt tørrede dem af i Haandklædet!

Ikke at undres over at Mang-

bade og Svømmebaser er ved at blive almindelige.

Det kan ikke forbavse, at man i hine Tider, hvor man virkelig troede at et Menneske kunde blive blind af frisk Luft, kunde faa Kolera af at bade og Pest, hvis man gik ad rensede Gader, var man ogsaa bange for den nyopdagede Jernbanes uhyre Hurtighed — den skød jo en Fart af 30—40 km i Timen. — Man forsøgte virkelig somme Steder at faa sat en Stopper for det trafikale Uvæsen ved at give „videnskabelige“ Grunde for dets Skadelighed. — Men den nye Tid brød sig Vej trods alt Bagstræb.

Sommeren, der svandt

sen fra et Badested nylig overnattede i Hamburg, begik den Uforsigtighed at lægge sig til at sove for aabne Vinduer. Næste Morgen vaagnede han i Mørke — han var blevet blind. Den ulykkelige Mand maatte lade sig indlægge paa en Klinik“.

Naar man var saa bange for den friske Luft, kan det ikke undre nogen, at man skyede det kolde Vand som Pesten. Efter den fransk-tyske Krig i 1870—71 lagde ansete Blade i Berlin ud med en Fejde mod Militærmyndighederne, fordi de lod Rekrutterne faa Svømmeundervisning. Menneskets naturlige Afsky for Vandet, hed det, kunde ikke ringeagtes uden de skadeligste Følger for Sundheden. Hvis nogen blev tvunget til Svømning, optraadte der regelmæssigt tyfoide Sygdomstegn. Bade- og Svømmetvangen indenfor Hæren maatte øjeblikkelig høre op, hvis man ikke vilde udsætte sig for en regulær Kolera-Epidemi! — Som man ser, fuldkommen middelalderlige Begreber.

Det var i god Samklang med Opfattelsen af Menneskets naturlige Afsky for Vandet“, at en Magister Müller i Praha i 1850 opfandt en Badedragt, der var luft- og vandtæt. Dragten var fremstil-

len paa Hygiejne gav al Slags Utøj gode Levevilkår, hvorfor man gerne medbragte en „Kløpind“, der diskret skulde flytte de altfor nærgaaende Blodsugere.

Selv om vi her hjemme er langt fra det fuldkomne Ideal med Hensyn til legemlig Hygiejne, er der dog i Løbet af det sidste halve Hundrede Aar sket store Fremskridt. — Naar Folk paa Landet dengang indskrænkede Badningen i varmt Vand til at Børnene Aftenen før Jul og Paaske blev puttet i et Kar varmt Vand, det ene Barn efter det andet i det samme Badevand, skyldtes dette i og for sig ikke, at man mente, at Badning var usundt, men rent praktiske Grunde. Det var besværligt at faa stillet op til Bad. Karrene skulde slæbes ind, der skulde tændes op under Bryggerskedlen for at faa tilstrækkeligt varmt Vand, og bagefter skulde der ryddes op igen og vaskes Gulv.

Man havde til daglig travlt til at man kunde tillade sig den Luksus ret ofte. De voksne gik ikke i Bad, de nøjedes, hvis de boede i Nærheden af Kysten, med at sæbevaske sig over hele Kroppen den første Gang, de badede om Sommeren. Nutidens unge har det adskilligt bedre, hvor Friluft-

Flyvevaabnets Udvikling

Det er ikke længere end 28 Aar siden Flyvemaskinen for første Gang benyttedes under en Krig, men der ligger en uhyre Udvikling mellem dette første Forsøg paa militær Luftrekonosering og de kæmpestore Luftflaader, der i Dag bestemmer Krigens Gang i Europa. Det var den afdøde tyrkiske Statspræsident Kemal Pascha, som under Balkankrigen 1912 foretog den første Rekognoseringsflyvning. Den tyrkiske Regering havde efter Krigens Udbrud bestilt 25 Aeroplaner i Tyskland, som skulde flyves af tyske Piloter, og det viste sig straks, at man her havde et Vaaben af vidtrækkende Betydning for den moderne Krigsførelse.

Kemal Paschas første Flyvetur over den bulgarske Front varede 4 Timer og blev baade en Rekord og en Verdenssensation. Maskinen styredes af den tyske Pilot Mario Scherff, der kort forinden havde faaet Førercertifikat fra Flyveskolen i Johannisthal.

Man startede et Sted ved Mar-

marahavet, men paa Grund af Varmen kunde Maskinen ikke vinde tilstrækkelig Højde. Scherff vilde derfor gøre en Omvej over den bulgarske Front, men Kemal Pascha tvang ham til i ringe Højde at flyve lige ind over Fronten, hvor de straks modtoges af voldsom bulgarsk Artilleriild. Under Lufttrykket fra de eksploderende Granater kastedes den primitive Maskine frem og tilbage i Luften. Snart faldt den 30 Meter ned, for straks at blive løftet 20 Meter op igen. Under Flyvningen sad Kemal Pascha uanfægtet og fotograferede. Saa huskede han pludselig, at han havde faaet Bomber med paa Turen og kastede dem ned over en bulgarsk Teltlejr.

Derefter vilde Scherff vende om, men Kemal forlangte at flyve videre. Han vilde vide, hvad der var blevet af det svære Artilleri ved Adrianopel, som Dagen i Forvejen var blevet stormet af Bulgarerne. Man fortsatte Flyvningen under stadig stærkere Beskydning. Maskinens Vinger var gennemhullet af mange Projektiler, men Kemal Pascha triumferede, han havde opdaget 80 Jernbanevogne med Artilleri paa Vej fra Adrianopel til et andet Sted ved Fronten.

Paa Tilbagevejen overraskedes de af Mørkets Frembrud, og det var nær ikke lykkedes de to Flyvere at finde Landingspladsen igen — men man havde under denne eventyrlige Flyvning fremskaffet saa værdifulde militære Informationer, at den tyske Pilot af Sultanen fik tildelt Iftihar-Medaljen i Sølv. — Ingen anede iøvrigt den Gang, at den tyrkiske Officer, der var med til at udføre denne Bedrift, senere skulde faa en overordentlig stor Betydning for Tyrkiets Genrejsning efter Verdenskrigen.

Baade i Tyskland og Frankrig havde man iøvrigt allerede Aaret i Forvejen foretaget de første Forsøg med at benytte Flyvemaskiner under Efteraarsmanøvrerne, og de var forløbet saa heldigt, at den franske Hærledelse besluttede at oprette et særligt Flyverkorps ved Hæren med foreløbigt 250 Maskiner. I den franske Offentlighed var man dog langt fra tilfreds dermed, og der opstod en voldsom Diskussion, under hvilken den kendte Fabrikant Michelin krævede ikke mindre end 5000 Flyvemaskiner til Hæren og samtidig udsatte en Præmie paa 150,000 Francs for Opfindelsen af en ef-

Skal De sælge

eller vil De købe
et eller andet —

saa annoncer bare i

Nordbornholm!

Bladet med den store Udbredelse

fektiv Metode til Bombenedkastning fra Luften.

I Tyskland skabtes den første Flyverafdeling ved Hæren den 1. April 1912. Den bestod af 21 Officerer og 306 Menige. Forinden havde Krigsm. krævet af Fabrikkerne, at de skulde garantere at Flyvemaskinerne havde en Aktionsradius paa 200 km med 60 km Hastighed i Timen, og der skulde opnaas en Flyvehøjde paa mindst 500 m. I Dag raader Tyskland og England over Luftstyrker paa flere Divisioner og Bombemaskiner med en Lastevne paa 8 Tons og en Auktionsradius paa 3—4000 km, medens Jagermaskinernes største Hastighed ligger omkring 600 km i Timen.

Varelotteriet.

Salget til 1. Trækning slutter den 22. Oktober. Nogle ledige Sedler er til Salg a Kr. 1,30 pr. Stk.

Kollektionen er aaben hver Dag fra Kl. 14-18.

Bertha Nyboe, Sønderg. 12, Allinge.

Lægerne i Allinge

holder fra Mandag den 14. Okt. foreløbig kun een Konsultation daglig.

Konsultation fra Kl. 12—14.

UDSALG

i Sandvig Missionshus Fredag d. 18. Oktober Kl. 19.

Pastor Moeslund taler.

Gaver modtages med Tak. Alle er velkomne.

En yngre Pige

til indvendig Gerning søges til 1. November paa

Munkegaard
Telf. Allinge 124 y

Modtag herigennem vor hjerteligste Tak til alle, der glædede os paa vor Sølvbryllupsdag.

Gerda og Martin Falk, Tejn

14. Skyttekreds

afholder ordinær Generalforsamling i Forsamlingshuset Mandag den 14. Oktober Kl. 19,30.

Bestyrelsen

Flæsk, Kød og Pølser

modtages til Røgning

Dina Sørensen, Allinge

Vanskeligt Haar faar vi til at sidde, som det skal Permanent 8—10 Kr. Taco Luxus Dampkammersystem Brændt Haar udelukket.

— og husk saa, at vi kun bruger de originale Præparater.
Frisør Nissen-Boysen, Allinge Tlf. 53

Nordbornholms Husmoderhjørne

For de Husmødre, der ingen Have har, betyder det meget at kunne skaffe sig Frugten gratis.

De vilde Frugter kan varieres paa mange Maader, og her behøver De heller ikke at bruge saa meget Sukker.

Hyldebær - raa

1 kg aribbede Hyllebær, 1 Teskefuld Vinsyre, 1½ Teskefuld Atamonpulver, 125 g Sukker.

Bærrerne skylles og afdryppes paa en Sigte. Vinsyre, Konserveringsmiddel og Sukker tilsættes og røres i 5 Minutter. Hyllebærrerne hældes paa rene Glas og bindes til med det samme. Bruges til Suppe.

Opskrift
Nr. 14.

Samtlige Bagerforretninger i Allinge og Sandvig holder i Vintermaanederne HELT LUKKET OM SØNDAGEN

Nu begynder Læsekredsene

Vinterens bedste nye Bøger — Kr. 2,50 pr. Md Bøgerne skal ikke bagefter købes, men foræres til Medlemmerne ved Kredsens Ophør. Katalog udleveres gratis i

Kiosken

Rest af „i Nota“

Virkelig dejlige, moderne Kjolestoffer

af den gammeldags Uld Kvalitet — ikke Erstatningsvarer — er nu fremlagt til Salg. Meget rimelige Priser.

Nordlandets Handelshus

Ungt Oksekød Kalvekød

og Flæsk til Saltning og til Stegebrug samt unge Høns

W. RØMERS Slagterforretn. - Tlf. 118-136

De muntre Musikanter

fortsætter

hver Søndag Eftermiddag i

Elvehoj
KROen

De kan endnu naa at faa en ny Habit til en rimelig Pris!

Gode moderne Stoffer paa Lager. Manchet- & Slikeskjorter. Slips Omsyning og Reparationer udføres godt og billigt Tøj modtages til kemisk Rensning

Skræder Axel Jensen . Tejn Telefon Allinge 106 v

Kør ud! Kør ud! Kør ud!
og drik Eftermiddagskaffen paa Vejen i

Restaurant „Vigbo“, Tejn

Pragtfuld Udsigt fra den smukke Have til Havnen og den blaa Østersø. Tlf. Allinge 117 u

Lær Tysk paa en nem Maade...

Prøv min letfattelige Metode, hvorved De i Løbet af forbausende kort Tid kan lære at tale og forstaa Sproget.

Tal med

Emmy Silberstein

Sandkaas

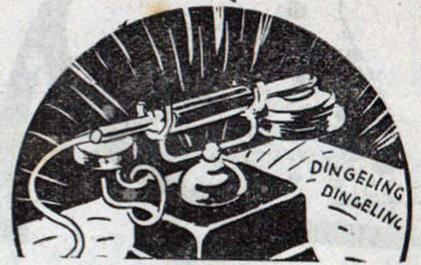
Tysk-Undervisning

paa letfattelig Maade. Enkel-Timer og smaa Hold, for Begyndere og Viderekomende — hjemme og ude.

Grete Abram-Nielsen
All.-Sandvig Strandvej 38, I

Varm Blodpølse
hver Fredag fra Kl. 11.
Dina Sørensen

Ring til Allinge 160 ..

Vand

-værks og Selvvandingsanlæg samt Installation af W. C. og Badeværelser.

Omlægning eller Isolation af Vandrør for Frostens udføres til Deres Tilfredshed.

&

Gas

-installation og Gasbelysning. En Del brugte - men som nye - Lamper for en lille Pris.

Varme

Centralvarme-Anlæg udføres. Brændeovne og Komfurer af eget Fabrikat føres paa Lager.

Blik

-kenslagerarbejde, nyt og Reparationer udf. hurtigt - solidt. Transportspandereparationer

EMIL KOFOED

exam. aut. Gas- og Vandmester

Storegade 15 . Allinge

Den tildelte Ration skal strække til!

derfor gælder det om at udnytte sit Vinterbrændsel fuldt ud, og den første Betingelse herfor er, at Kakkellovn og Komfur er helt i Orden.

Vi sælger gerne en ny Kakkellovn eller Komfur, men er dette ikke nødvendigt, saa har vi ildfaste Stene og Ler, Riste, Rør og alle Reservedele.

- køb det i Produktene!

Nye smukke Mønstre i

Duветine Kjolestoffer

er hjemkommen. — Priser 3,60-390 pr. m
Vi fremviser gerne.

Nordlandets Handelshus

Varm Blodpølse

faas hver Fredag Formiddag fra Kl. 10

- ♦ Lungepølse hver Torsdag Eftermiddag
- ♦ Frisklavet Sylte hver Fredag Formiddag
- ♦ Altid lækker hjemmelavet Paalæg

Lækker Smørrebrød fra 30 Øre pr. Stk.

Selskabs-Smørrebrød fra 40 Øre pr. Stk. Bestillinger modt.

2 forskellige varme Middagsretter hver Dag á 80—85 Øre.

Lindeplads Viktualieforretning . Math. Dahl

Vi har en Serie

ekstragode Matros-Habitter

hængende — passende til Drengene i Skolealderen — og forresten ogsaa

moderne, stærke Overfrakker

i alle Størrelser.

Da vi ikke agter at handle med disse Varer mere, sælger vi derfor til meget smaa Priser.

Nordlandets Handelshus

Magasin du Nord

pr. kg
 Hvid rygvasket Uld Kr. 7,25
 Hvid og kul. Sekunda - 5,50
 Uldne Klude - 2,00

Maksimalpriser paa Uld
 den 2. August 1940

De af Luftværnet anerkendte
Mørklægningshæfter
 til Vognlygter leveres paa Bestilling i alle Størrelser.
 Hæfter til Cyklelygter
 50-55-60 Øre

Fritz Reusch
 Telefon 5 Allinge

Kolonial-Varer

Salatolie
 Fedt
 Palmin
 Havregryn
 Blommer
 Rosiner
 Pærer
 Fersken
 Blandet Frugt
 Sirup

- køb det i
Produkten!

Cykler lakeres og stafferes.
 Garanteret fint og holdbart Arbejde. — Reparationer udføres.
Ove Jørgensen, Kirkegade 5, Allinge

NORD BORNHOLMS KINO

Freitag Kl. 20 . Lørdag Kl. 20,15 . Søndag Kl. 20
Kriminal-Lystspillet
Katten og Kanariefuglen
 En Film, der er ladet med Spænding og Uhygge...
 og befriende Munterhed. Forbudt for Børn
EXTRA: SKIPPER SKRÆK

Gør Opholdsstuerne lune, tætte og lette at opvarme...

Vægplader, Finerplader, Vægpap af flere Slags, samt tørre, billige Brædder kan bruges.
 Priserne er yderst rimelige i
Nordlandets Handelshus

Alt i Kolonialvarer
 Glas, Porcelæn og Isenkram

Den nye Købmandsforretning:
Karl Ipsen
 Tejn . Tlf. Allinge 181 u

Gode Spisekartofler sælges

BRÆNDE
 uden
Brændelskort

Vi har faaet Tilladelse til at sælge et Parti Brænde uden Indkøbs-Tilladelser.
 Men det skal være nu, saa vi vil gerne have Ordre omg. Vi expederer saa længe Partiet rækker

PRODUKTEN

Ordning af Begravelser
 besørges
 Lager af Ligkister, Ligsenge, Ligtøj.
P. Petersens Byggeforr. & Ligkistelager
 Nørregade 9, Allinge. Tlf. 69

Ligkistelager
 Ordning af Begravelser
Kofoed & Mortensen
 Bryggeristræde
 Tlf. All. 77 og 79

Ligkister
 Ligtøj
 Ligsenge

En Hest
 er billig til Salg eller Bytte med Slagtedyr.
W. Rømers Slagterforretning
 Telf. 118 og 136

dagen. Man er derfor blevet enige om at lukke helt.
 Publikum opfordres til at forsyne sig om Lørdagen med det nødvendige af Brød og Kager til Søndagen.

Nordbornholms Kino
 spiller i denne Uge et Kriminalskuespil af højst uhyggelig Karakter. Klassisk Uhyggefilm er den blevet kaldt. Kan De lide Kriminalfilm, skal De se „Katten og Kanariefuglen“. — Man ryster af Uhygge, Spænding og Latter. Ideen er god og Rollerne blændende besat med 1. Klasses Skuespillere. Som Extranummer vises en morsom Skipper Skræk Film. Forestillingen er forb. for Børn.

Fra Byraadets Forhandlinger.
 Mødet den 9. Oktober.
 Af denne lange Dagsorden var en Del Punkter, Cirkulærer og og Bekendtgørelser, og vi nævner heraf:

Undervisningsmin. henst., at Konfirmationsforberedelsen holdes hver Tirsdag og Torsdag i hele Landet udenfor Hovedstaden.

Arbejds- og Socialminist. meddeler, at der er afsat 1800000 Kr. til Uddeling af Smørrabatkort til trængende Personer. Kortenes Paalydende forhøjes fra 50 til 60 Øre.

Indenrigsminist. meddeler, at der den 5. November foretages den alm. Folketælling, som finder Sted hvert 5. Aar.

Handelsminist. fremsender tre Cirkulærer ang. Rationering af Kaffe, The, Cacao, Brød, Mel osv. Borgmesteren oplyste herunder, at Folk, som skaffer Lægeattest for, at de ikke kan taale Rugbrød, paa Kæmnerkontoret kan faa Rugbrødsmærkerne ombyttede med Sigtebrødsmærker. Haardt arbejdende Personer kan faa ekstra 3 kg Rugbrød tildelt.

Kartofler
 Handelsmin. fremsender Cirkulære ang. Forsyningen af Kartofler. Det henstilles til Kommunen at overveje Opkøb af Kartofler til Brug senere paa Vinteren.

Byraadets Medlemmer drøftede dette Spørgsmaal ret indgaaende, og Spørgsmaalet blev da: Er det

nødvendigt, at Kommunen foretager sig noget, eller kan Folk selv sørge for de Kartoffler, der skal bruges.

Jonassen efterlyste en Maksimalpris paa Kartoffler. Var bange for, at Kartofflerne for en Del vilde blive oplodrede.

Lind og Edv. Holm fraraadede en Nedkuling.

Bech troede ikke, det var nødvendigt at foretage noget. Der var jo Udførselsforbud for Bornholm.

Man enedes derefter om at henlægge Spørgsmaalet til næste Møde.

Derefter fulgte en Række Ansøgninger om Tilskud. Henl. alle.

Det medd. at Møller & Handberg havde overtaget Fa. Hans og Jørgen Larsens Ejendomme paa Bornholm og dermed ogsaa en Ordre paa Chausse-Brosten til Kommunen.

Gadelygterne
 Statens civile Luftværn meddelte visse Retningslinier for Afskærmning af Gaslygter, og samtidig meddelte Politimesteren, at der er ansat Mørklægningskonsulenter, der vil være til Raadighed for Myndighederne.

Spørgsmaalet om Gadebelysningen drøftedes, og det oplystes, at der var sat Afskærmning op paa nogle faa Lygter, som Byraadet efter Mødet kunde gaa ud kigge paa.

Jonassen: »Er det Mening, at de skal lyse?«

Mange Stemmer: »Nej, Nej!«

Ny Skoletid
 Sidste Punkt var en Indstilling fra Skolekommissionen om Ændring i Skoletiderne saaledes: Fra 18. Oktober til 16. Nov. og fra 16. Februar til 28. Febr. begyndes Kl. 8,30, og Undervisningen slutter Kl. 4,25 med de normale 50 Min. Lektioner.

Fra 18. November til 15. Febr. begynder Undervisningen først Kl. 9,15 og slutter Kl. 3,50, og Lektionerne kan her kun blive paa 40 Minutter.

Jonassen redegjorde for Indstillingen, og man enedes om at søge Undervisningsminist. Godkendelse til denne Plan.

Dermed var det offentlige Møde afsluttet.

Berigtigelse af
 Ejendomshandeler, Laanesager, Dødsboer.
 Testamenter og anden Dokumentskrivning udføres.
Revisor Kaj Pedersen,
 Kirkestræde 2, Allinge
 NB. Nogle Villaer og Sommerhuse i Sandkaas anvises til Salg.

De vælger
 rigtig, naar De vælger
 Efteraarsskolen hos
Carl Larsen
 Vestergade, Tlf. All. 104

Fra Uge til Uge
 —0—
Gudstjenester
 Søndag den 13. Oktober
 Allinge Kl. 10** Moeslund
 Hasle ingen
 Klemens. Kl. 14***
 Olsker Kl. 14*** Moeslund
 Rutsker Kl. 10 Konfirm.
 Rø Kl. 9,30***
 Tejn ingen

** Skriftemaal 1/4 Time før Præd.
 *** Skriftemaal efter Prædiken.

Fødselsdage
 Lørdag den 12. Oktober fylder Avlsbruger Emil Hansen, Humledal, 60 Aar.

Rentier Frk. Karoline Hammer, Sandvig, kan Onsdag den 16. ds. fejre sin 75-aarige Fødselsdag.

Frk. Hammer, der er meget afholdt, vil sikkert modtage mange Lykønskninger fra Slægtninge og Venner i Dagens Anledning.

Lægerne i Allinge
 meddeler, at der fra paa Mandag kun holdes een Konsultation daglig, nemlig fra Kl. 12 - 14.

Der er mange forsk. Grunde for denne Omlægning, men det maa i al Fald være en Fordel for mange Arbejdere, at de kan besøge Lægen i Middagspausen, fremfor at skulde afbryde Dagens Arbejde enten om Eftermiddagen eller om Formiddagen.

Intet Søndagsbrød
 Bagerne meddeler iflg. omst. Annonce, at de lukker helt om Søndagen. Grunden hertil er den, at mange efter Brødrationeringen har afbestilt deres Morgenbrød, saaledes at det ikke kan betale sig for Bagerne at bage om Søn-

Køb
 Efteraarssko og Gummistøvler
 hos
 Træskom. Larsen - Allinge

Klaver-Undervisning
 evt. i Elevens Hjem
Fru Ch. Gilbert-Jespersen
 Uddannet v. Musikonservatoriet, Berlin
 Fyrrebakken, Sandkaas

Fineste Sandjords Kartoffler
 Kr. 8,50 pr. 50 kg
 Kr. 16,50 pr. 100 kg. Bestillinger modtages.
Ejvind Holm
 Telf. Allinge 13

Maskinskrivningsarbejde
 til alle Formaal udføres hurtigt og probert.
Forsikringsagenturet for Forsikringsaktieselsk. Nye Danske af 1864 tegner alle Arter af Skades- og Livsforsikringer. Gerne til Tjeneste med Tilbud.
Karl Rowold
 Strandvej 3, Telf. Allinge 172

Moderne Brillestel
 i alle Farver og Faconer.
 Af Glas anvendes kun fineste punktuelle Brilleglas.
 Ønsker De særlig Beskyttelse af Øjet anbefaler vi Ultrasin-Glas
Conrad Hansen
 Allinge Ur- og Guldsmedforretn. v. Havnen . Tlf. 140

Jagtdoublet
 til Salg.
Ruts Kirkeskole

HASLE og OMEGN

SPORT paa Nord-Bornholm

Stadig uden Points

Søndagens Kamp mod B. 10 II spillede i et forfærdeligt Uvejr, og Spillet Kvalitet maatte naturligvis derved blive forringet i væsentlig Grad.

Hasle stillede op uden Johs. Jensen, og det var et stort Handicap. Dog sled de unge Hasle-spillere efter bedste Evne, men det var ikke nok til en Sejr. B. 1910s II Hold er et jævnt godt Hold, som er i Stand til at true ethvert Mesterrækkehold i Øjeblikket.

I første Halvleg fik B 10 Vinden i Ryggen, og Kampens 3 Maal blev alle scoret i denne Halvleg af B. 10. I Kampens sidste Del havde Hasle hele Spillet, men der blev stadig ikke Maal, og Hasle maatte saaledes se sig slaaet med 3-0 i en Kamp, hvor der paa Forhaand skulde være Chance for at hente Points.

Nu er der Nexø tilbage, og lad os saa se om ikke Hasle skal hente de første værdifulde Points her. I al Fald vil det blive en meget jævnbyrdig Kamp, hvor Sejren kan gaa til hvad Side det skal være.

Hasleboerne vil med Spænding vente paa Kampen i Nexø og med Begejstring modtage Meddelelsen om en Sejr.

I Klemensker spilles Turneringskamp paa Søndag mod Standard I. Det bliver en spændende Dyst om hvem det skal have Points hjem, og vi er tilbøjelige til at tro, at Standard har de bedste Kort paa Haanden — men hvem ved.

ASG I—Gudhjem 1 14—3

I Søndags vandt ASG en Kæmpesejr over Gudhjem paa 14—3.

Kampen spillede i øsende Regnvej, og den tunge, fedtede Bane gjorde det meget svært for Spil-

lerne at tæmme den ligesaa fedtede Bold. Det kneb med at holde Balance i flere Situationer, men man saa tydeligt, at ASGernes Støvler var betydelig bedre i Orden, og som saadan stod de ogsaa bedre paa Benene.

Det viste sig at ASG i hele Kampen var sine Modstandere meget overlegne. Da der var gaaet 20 Minutter stod der allerede 7-1 til ASG, og Maalscoren fortsattes til man naaede Resultatet 14-3.

Spænding var der altsaa ikke noget af, men de faa Tilskuere fik dog glimtvis set ASG spille Fodbold i Renkultur (trods Regnvej). Ja, det lyder mærkeligt, men aldrig før har vi set en ASG-Angrebskæde saa levende som i Søndags, og aldrig før har Samarbejdet mellem halfbachs og forwards været bedre. Det bagerste Forsvar var den daarligste Del af Holdet.

ASG II havde umiddelbart efter Gudhjemkampen en Kamp mod B 10 III og vandt 5-3. Det var ASG IIs første Sejr og samtidig sidste Kamp i Aar.

Nu mangler ASG kun en Juniorkamp mod RB jun II for at være helt færdig med Afteraaret.

Der spilles paa Søndag i Allinge Kl. 14,15.

Gymnastik og Badminton.

I en nær Fremtid paabegyndes disse to Idrætsgrene. Man kan indtegne sig til Badminton fra i Morgen Kl. 9 i Kiosken. Spillerne maa selv danne Doublepar. De, der ønsker at gaa til Gymnastik, baade Damer og Herrer, bedes ogsaa henvende sig i Kiosken i Morgen. — Lederspørgsmaalet er endnu ikke helt i Orden, men er der først fornøden Tilslutning vil der fra Bestyrelsens Side blive gjort alt for at skaffe de bedste Lærerkrafter.

CYKLER

Mørklægningshætter
Bosch-Lygter
Frakkeskaanere
Cykleluffer
Baglygter
Cyklekurve

Fa. Andr. Kofod

Telefon Hasle 17

Nej, fy da!

Vaade Fødder —
Hurtigt hen til

Otto Hansens Skoføjsreparation

Torvet. Hasle

Brødrene Anker

Jernstøberi og Maskinfabrik

Pumper - Vandindlæg

Bygnings-Støbegods

Komfurer

Telefon Hasle 2

Varm Blodpølse

hver Fredag Middag

Lungepølse

Torsdag

A. Lyster, Hasle

Ikke mere end ligetil

Det er i Banken i en lille By, fortæller „Syv“ i Kristeligt Dagblad. Bag ved Skranken staar en meget ung Assistent, som endnu ikke har tilegnet sig sin gamle Forgængers Viden om jysk Mentalitet. Han har travlt, og Sedlerne flyver gennem Fingrene paa ham, ind over Skranken til Skuffen, ud over Skranken til aldersstegne Tegnebøger, hvis beskedne Udseende slet ikke staar i Forhold til Ejermandens økonomiske Formaaen. I Rækken af Kunder kommer omsider en gammel Bondemand. Han skal have vekslet en Hundredkroneseddel i Tiere.

Ordren ekspederes omgaaende 10, 20, 30, 40 o.s.v. Værsgo. Tak. Og den unge Mand tager Sedlen til sig, mens Jyden sindigt tager om Pengebundtet væder Tommel- og Pegefinger og med Langsomhed tæller lydt og frit: Jæn, tow, tre, fi'e, fæm, sejs, syw —

Da bryder den utaalmodige Yngling ind:

— De kan roligt stole paa mig. Banken tæller ikke forkert. Der er 10 Gange 10.

— No ska' do væ rowli, replerede imidlertid Jyden. Og tæller igen: Jæn, tow, tre, fie o.s.v. Endelig var han færdig. Og der var 10 Tiere.

Bankassistenten, der længe har trommet i Skranken med sin Blyant og irriteret klappet med den ene Fod i Gulvet, kan ikke dy sig og siger overbærende:

— Der kan De selv se, Banken tæller ikke forkert.

Men saa siger den gamle, idet han hæver Blikket, medens han stopper Tierne bedre ned i Tegnebogen:

— Do ska hejsen et vær' saa kaalhøgen do bette — der wa da et meer, end som lieg te de paest.

Er Vintertøjet parat?

Hvis De kan, skulde De ellers købe det nu, inden Erstatningsvarerne kommer.

Vi har kun rene Uld- og Bomuldsvarer, og De vil blive glad overrasket ved at træffe de gode gamle Kvaliteter til beskedne Priser.

Manufakturhuset, Hasle

Gødningkalk

Bestillinger til Levering fra Skib modtages gerne

Gronbeck & Co. Hasle

Ligkistelager

Ligkister . Ligtøj . Ligsenge

Ordning af Begravelser . Kister leveres overalt

Hasle Snedker og Byggeforretning

Storegade . Telefon 35

Attachétasker . Nedsatte Priser!

Kr. 1,50 - 1,85 - 1,90 o.s.v.

Sadelm. H. P. Kofoed, Hasle Telf. 13

Annoncer til Hasle-Siden

maa indleveres senest Onsdag Formiddag

Deres Visitkort

udattil

er Deres Brevpapir, Regninger og Konvolutter

Der lægges i vore Dage stor Vægt netop paa disse Ting. Det er ikke ligegyldigt, hvorledes Deres Tryksager ser ud. De skal være praktiske i deres Form, tidssvarende i deres Udseende og — ikke mindst — bære Præg af den Forretning eller Virksomhed, hvorfra de er udsendt.

Overlad det til os at give Forslag og tegne Skitser til Deres Forretningstryksager. Vi har Erfaringen, et righoldigt Udvalg af Skrifter og Papirer i alle Farver og Kvaliteter.

Tilbud og Udkast uden Beregning

Gornitzkas Bogtrykkeri

Værksted for moderne Tryksager

Telefon Allinge 74

Vi kommer med det samme og leverer hurtigst muligt

Konfirmander

Fotografering udføres stadig til gammel Pris.

Billeder indrammes.

Charles Svendsen, Torvet, Hasle, Telefon 66

K. Hamfeldt Pedersens Slagterforretning

Alltid prima Varer
i Kød, Flæsk og
hjemmelavet Paalæg

Telefon 49

Ring til

Øens Grisehandel

Telefon Rutsker 38

naar De vil købe, sælge eller bytte.

Unge gode Heste, ældre Arbejdsheste, Lødekøer, Lødekvier, Grise i alle Størrelser, Gylter og Søer.

Ved Køb kontant Afregning Ved Salg gode Betalingsvilkår

S. Førgensen

AJLETØNDER

VANDTØNDER OG SALTEKAR

leveres til billige Priser

CARL J. E. AAKERLUND

Hasle Bødkerforretning Telf. 105